

LÆSEPOLITIK

ULLITS SKOLE OG
BØRNEHUSET FJORDEN

ULLITS
SKOLE & LBO
SAMMEN KAN VI MEST

LÆSEPOLITIK FOR ULLITS SKOLE
OG LBO BØRNEHUSET FJORDEN
Vesthimmerlands Kommune

Ullits Skole og Børnehuset Fjordens læsepolitik tager afsæt i Vesthimmerlands Kommunes læsepolitik, Linnea Ehris og Merete Brudholms læsesyn.

Kommunes mål er at alle skoler i 2022 har mindst 80% gode læsere (over middel) i den Nationale Test i læsning på 50% af de målte årgange.

Formålet med læsepolitikken er at vores børn/elever bliver så dygtige læsere som de kan blive jvf den kommunale læsepolitik.

Læsepolitikken literacyskema er vores fundamentale arbejdsskabelon for at tilrettelægge undervisningen og tydeligt fremgå af årsplanerne for alle fag med fokus på elevernes læse- og skriftsprogsudvikling.

Læsepolitikken danner desuden rammen for samtaler (efterår og forår) med skoleleder/LBO-lederen, læsevejlederen og den enkelte pædagog/lærer, for at følge tæt den enkelte elevs/barns udvikling jvf den kommunale læsepolitik, AD 3 (<https://docplayer.dk/108348888-Laesepolitik.html>) for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen og informationen til forældrene.

Læsepolitikken revideres og tilrettes en gang årligt af nedenstående.

Udarbejdet marts/april 2021

Skoleleder Bo Strand

LBO-leder Birthe

Læsevejleder Åse

Kjeldsen

Elmgreen

Tilrettet og revideret marts 2022

Læsevejledning: Hjælp til forståelse af skemaet

Literacy	De 7 delfærdigheder i Literacy er vejen til elevens/barnets "læseforståelse" som udgør en helhed for arbejdet med skrivning og læsning. Desuden udgør "læseforståelsen" også arbejdet med tekster i alle fag.
Læsepolitik	Fokuspunkter fra læsepolitikken med udgangspunkt i Dansk Fælles Mål 2019 og genrepædagogikken.
Aldersgruppe	Hvordan og hvornår arbejder vi med fokuspunktet - udarbejdet af den enkelte pædagog/lærer
Rød tekst	Læsevejlederens anbefalinger der bør arbejdes med for at leve op til Fælles Mål og fremme elevernes skriftsprogskompetence.
Grøn tekst	Den kommunale læsekonsulents anbefalinger

Efter skemaerne - kort beskrivelse af måling / evaluering for Børnehuset Fjorden og Ullits Skole.

Slutvis er der 3 bilag vedhæftet

Bilag 1: Baseline for indskolingen - der kommer for 4., 5. og 6. klasse på senere tidspunkt.

Bilag 2: Oversigt over elevernes forventede læsehastighed af ukendt tekst for faglig læsning og oplæsningstekst.

Bilag 3: Læsesyn for Børnehuset Fjorden og Ullits Skole

TEAM LBO	VIDEN OM SPROG	VIDEN OM VERDEN	META-BEVIDSTHED	HUKOMMELSE FOR TEKST	ORDKENDSKAB	BOGSTAV-LYD KENDSKAB	LÆSEFORSTÅELSE
LÆSEPOLITIK	Fokus på bogens opbygning	Fokus på medfortæller egenskab	Fokus på forståelsen af oplæst bog	Fokus på dialog	Fokus på sproget	Fokus på bogstaver	Fokus på sprogudvikling
VUGGESTUEN		Børnene er medfortællere, når vi læser den samme bog igen	Når børnene fx kan koble dyrets lyd sammen med et billede af dyret	Vi peger (og får børnene til det samme) og spørger til, hvad vi ser på billederne	Vi sprog-stimulerer ved at sætte ord på både dét børn og vi selv gør, og vi gentager hvad de siger	Børnene ser billeder med tilsvarende ord og vi snakker om, hvad der er bogstaver og at det er dét vi læser	Vi samtaler om det vi gør, ser og om barnets verden og interesser. Begrebsopbygning, benævner, italesætter handlinger
LÆSEPOLITIK	Fokus på bogens opbygning	Fokus på genfortælling	Fokus intertekstualitet	Fokus på dialog Fokus på genfortælling	Fokus på sprog og begreber	Fokus på bogstaver og ord	Fokus på sprogudvikling
BØRNEHAVEN 3 - 4 år	Vi taler om forside, forfatter, illustratør osv. med børnene (jf. dialogisk læsning). Vi snakker fx om, hvad en bog mon kan handle om, set ud fra forsiden	Vi lader børnene (gen)fortælle historien fra den læste bog. Børnene fortæller egne historier, til fx samling	Når børnene reflekterer over det vi har læst, og kan sætte det i en anden kontekst Vær OBS på: Hvordan vi får alle børn til at genfortælle og snakke med om teksten.	Vi spørger ind til den tekst vi har læst og får børnene til at (gen)fortælle jvf dialogisk læsning	Dialogisk læsning med aldersvarende bøger. Vi uddyber og sætter flere ord på, hvad vi ser og oplever	Vi genkender eget navn. Der er bogstaver og ord tilgængelig i børnehøjde	Vi samtaler med børnene og udvider deres ordforråd. Vi skriver, børnene skriver efter. Børnene lege skriver

TEAMS SFO	VIDEN OM SPROG	VIDEN OM VERDEN	META-BEVIDSTHED	HUKOMMELSE FOR TEKST	ORDKENDSKAB	BOGSTAV-LYD KENDSKAB	LÆSEFORSTÅELSE
-----------	----------------	-----------------	-----------------	----------------------	-------------	----------------------	----------------

LÆSEPOLITIK	Fokus på bogens opbygning	Fokus på læsning	Fokus på intertekstualitet	Fokus på genfortælling	Fokus på sprog og begreber	Fokus på bogstav og lyd	Fokus på sprogudvikling
SÆLER førskolebørn	Vi taler om forside, forfatter, illustratør osv. med børnene (jf. dialogisk læsning). Vi snakker fx om, hvad en bog mon kan handle om, set ud fra forsiden	Børnene "læser" bøgerne for hinanden. Børnene fortæller historier, enten opdigtet eller fra eget liv	Når børnene reflekterer over det vi har læst, og kan sætte det i en anden kontekst Vær OBS på: Hvordan vi får alle børn til at genfortælle og snakke med om teksten.	Vi spørger ind til den tekst vi har læst og får børnene til at (gen)fortælle	Dialogisk læsning med aldersvarende bøger. Vi uddyber og sætter flere ord på, hvad vi ser og oplever	Vi genkender eget og andres navne. Der er bogstaver og ord tilgængelig i børnehøjde, og vi snakker om de forskellige bogstavets lyde, form, navn både visuelt, auditivt og kinæstetisk	Vi samtaler med børnene og udvider deres ordforråd Kopiere ord der står rundt omkring (venners navne m.m.) legeskriver

TEAM INDSKOLINGEN	VIDEN OM SPROG	VIDEN OM VERDEN	META-BEVIDSTHED	HUKOMMELSE FOR TEKST	ORDKENDSKAB	BOGSTAV-LYD KENDSKAB	VIDEN OM TEKSTER	LÆSEFORSTÅELSE
LÆSEPOLITIK	Fokus på litteratur Fokus på tekstgenre	Fokus på egen verden og omverden	Fokus på intertekstualitet vs egen verden	Fokus på genfortælling og fokusord	Fokus på dagligdags begreber	Fokus på bogstaver og lyde	Fokus på teksttyper	Fokus på sprogudvikling
0. KL	Bruger meget højtlesning, tale om den enkelte bog, indhold, bogens opbygning, forfatter, billeder/tegninger,	Samtaler om elevernes daglige "liv". (familie, dyr oplevelser. Ser af og til små film eller googler om ting der interesserer	Bruger meget at sammenligne tekster eller indhold i tekster til elevernes egen hverdag/fakta. Og giver mundtlige	Oplæsning af eventyr og andre bøger. Der tales om betydning af fokusord og spørgsmål til teksterne.	Begrebsforståelsestest i starten af skoleåret. <ul style="list-style-type: none"> Begrebstræning Højtlesning Ords betydning Quiz Vendespil med ord og billeder	"HOP OMBORD" bogstavsystem, bogstavlyd, bevægelse og navn på bogstav, repeteres dagligt. Opgaver til det enkelte bogstav	Har ikke gjort så meget intensivt på dette område endnu. Har fokus på det i foråret.	Stimulering, guidning og stilladsering af de talte og skrevne sprog mens eleverne arbejder med det Anvender:

	genre faglitt eller skønlitt.	det enkelte barn. Det enkelte barn fortæller, for resten af klassen, om ting der interesserer det.	referater af det læste	Eleverne stiller også spørgsmål. For hvert nyt kapitel repeteres handlingen fra sidste gang. Hvad handlede det om? Hvad husker I?		+ opgavehæfte senere. "Alkalær" og "Læs og forstå for 0.kl" OBS: fokus på hurtigere gennemgang af alfabetet og med mange gentagelser i løbet af skoleåret.	Faglig læsning	Børneskrivning/ opdagende skrivning Fortællende tekster
TEAM INDSKOLINGEN	VIDEN OM SPROG	VIDEN OM VERDEN	META-BEVIDSTHED	HUKOMMELSE FOR TEKST	ORDKENDSKAB	BOGSTAV-LYD KENDSKAB	VIDEN OM TEKSTER	LÆSEFORSTÅELSE
LÆSEPOLITIK	Fokus på litteratur Fokus på tekstopbygning Fokus på syntaks i skrevne tekster	Fokus på egen verden og omverden Fokus på fortæller-kompetencen	Fokus på intertekstualitet Fokus på egen forståelse af læst tekst	Fokus på genfortælling og fokusord	Fokus på begreber Fokus på ords betydning og funktion	Fokus afkodnings-færdighed	Fokus på fortolkning af litteraturen Fokus på tekstgenre Fokus på multimodale tekster	Fokus på sprogudvikling Fokus på automatiseret læsning Fokus på læseforståelse Fokus på funktionel gen
1. og 2. klasse	en del af "før læsning" - gøres ved alle nye værker klassen arbejder med. -	vi ser jævnligt Ultra nyt og snakker om det sete. -	forløb med tekstforståelse, hvor der arbejdes med elevernes bevidsthed om det de læser.	referatskrivning af læselektion samtale på klassen om det læste	3 fokusord / staveord til hver læselektion. Sprogligt arbejde til læsebogen (fx	trænes ved referatskrivning, "skriv løs" opgaver, "grammatik opg" som Stav bogen.	en del af "før læsning" - gøres ved alle nye værker klassen arbejder med.	Stimulering, guidning og stilladsering af det talte og skrevne sprogs mens eleverne arbejder

	<p>Litteraturarbejdet (ofte i Fandango)</p> <p>Læs på, mellem og bag linjer</p> <p>Forståelsen af det grammatiske, morfemologi og syntaksiske i forbindelse med tekstarbejdet og fra fælles læste tekster</p>	<p>Perspektivere til verden ud fra læste tekster, læsebogen ol.</p> <p>Elevens egen verden</p>	<p>referatskrivning af læselektionen.</p> <p>arbejde med systemet "læs og forstå" + andre lignende materialer</p> <p>Litteraturarbejde (ofte Fandango systemet)</p> <p>Gentaget læsning (Fælles tekster og af biblioteksbøger)</p> <p>Prosodi (oplæsning med indlevelse)</p>	<p>"sprogligt arbejde" et fast punkt hver gang der arbejdes med læsebogen.</p> <p>- quiz, Kahoot, Jeopardy</p>	<p>synonymer, antonymer, bynavne, begreber ol.)</p> <p>-</p> <p>1 periode ugens 3 fokusord.</p> <p>-</p> <p>betydnings quiz</p>	<p>-</p> <p>Opdagende skrivning</p> <p>- i fht emnearbejdet, egen verden/interesse</p>	<p>Snakkes om i bibliotektimerne. Litteraturarbejdet (ofte i Fandango)</p> <p>Videofremstilling Rollespil</p> <p>Faglig læsning</p>	<p>Faglig skrivning</p> <p>Fortællende og beskrivende tekster</p>
--	---	--	--	--	---	--	---	---

TEAM MELLEMRINNET	VIDEN OM SPROG	VIDEN OM VERDEN	META- BEVIDSTHED	HUKOMMELSE FOR TEKST	ORDKENDSKAB	BOGSTAV-LYD KENDSKAB	VIDEN OM TEKSTER	LÆSEFORSTÅ ELSE
LÆSEPOLITIK	Fokus på litteratur Fokus på skriftlig fremstilling Fokus på syntaks i skrevne tekster	Fokus på fortolkning af omverden Fokus på fortæller-kompetencen	Fokus på intertekstualitet Fokus på egen forståelse af læst tekst	Fokus på genfortælling og fokusord	Fokus på begreber Fokus på ords betydning og funktion	Fokus på grammatiske færdigheder (syntaksen)	Fokus på fortolkning af Litteraturen Fokus på Tekstgenre Fokus på multimodale tekster	Fokus på flyde læsning Fokus på sprogudvikling begreber og fremmede ord Fokus på læseforståelse Fokus på funktionel gen Fokus på læsestrategier
3. OG 4. KLASSE	Arbejder med Fandango ift. tekstanalyse. Arbejde med forskellige tekstgenre/typer (Se mere under viden om tekster) Læs på, mellem og bag linjerne	Vi starter hver uge med at hver elev fortæller klassen om sin weekend. Det giver også anledning til mange samtaler (sidespring) om omverden. Eks.	Frilæsning i klassen i 20 min hvorefter hver elev kort fortæller klassen hvad de har læst og hvad de synes om bogen. Samtaler om fælles læsetekster.	Har arbejdet med en lektietekst som gives for mandag og arbejdes med i løbet af ugen. Fredag sluttes af med en kahoot quiz med spørgsmål til teksten	Arbejder med bl.a. ordsprogogtalemaader.dk ift. til sprogforståelse. I Fandango kommer vi også omkring en del begreber og i STAV hæftet og STAV-online hvor der er en del danskfaglige begreber	Vi har arbejdet en del med "Find ord" opgaver/ark. Hvor eleverne skal finde forskellige ord i en "kasse". Vi selvfølgelig også med de forskellige bogstaver og deres	Har arbejdet med at udlevere en tekst mandag som gennemgås ift. kendetegn og type f.eks. en artikel eller en opskrift. Teksttypen arbejdes med i løbet af ugen. Hvor elever bl.a. selv skal skrive en tekst af samme type.	Stimulering, guidning og stilladsering af det talte og skrevne sprog Respons, vurdering og evaluering Læsestrategier

	<p>Forståelsen af grammatisk tegnsætning, morfologiske og syntaktiske i forbindelse med tekstarbejdet og fra fælles læste tekster</p>	<p>Jordskælv, fattigdom, tyngdekraften osv.</p>	<p>Frontread Læseboost</p> <p>Gentaget læsning (Fælles tekster og af biblioteksbøger)</p> <p>Prosodi (oplæsning med indlevelse)</p>			<p>forvekslinger i STAV. Opdagende skrivning (3. klasse) Fokus på elevtekste</p> <p>Forståelsen af det grammatiske, morfologiske og syntaksiske i forbindelse med tekstarbejdet og med udgangspunkt i fælles læsetekster, elevtekster ...</p>	<p>Videofremstilling (multimodal)</p> <p>Faglitteratur - og faglig skriftlighed</p> <p>Billedanalyse</p> <p>Rollespil</p>	<p>Beskrivende; argumenterer og instruerer tekster</p>
--	---	---	---	--	--	---	---	--

TEAM MELLETRINNET	VIDEN OM SPROG	VIDEN OM VERDEN	META- BEVIDSTHED	HUKOMMELSE FOR TEKST	ORDKENDSKAB	BOGSTAV-LYD KENDSKAB	VIDEN OM TEKSTER	LÆSEFORSTÅELSE
LÆSEPOLITIK	<p>Fokus på litteratur</p> <p>Fokus på skriftlig fremstilling</p> <p>Fokus på syntaks i skrevne tekster</p>	<p>Fokus på fortolkning af omverden</p> <p>Fokus på fortæller-kompetencen</p> <p>Fokus på kommunikation</p>	<p>Fokus på intertekstualitet</p> <p>Fokus på egen forståelse af læst tekst</p>	<p>Fokus på genfortælling og fokusord</p> <p>Fokus på analysering af læst tekst</p>	<p>Fokus på begreber</p> <p>Fokus på ords betydning og funktion</p>	<p>Fokus på grammatiske færdigheder (syntaksen)</p>	<p>Fokus på fortolkning af Litteraturen</p> <p>Fokus på Tekstgenre</p> <p>Fokus på multimodale tekster</p>	<p>Fokus på flydende læsning</p> <p>Fokus på sprogudvikling (begreber og fremmedord mm)</p> <p>Fokus på læseforståelsen</p> <p>Fokus på funktionel genre</p> <p>Fokus på læsestrategier</p>
5. - 6. KLASSE	<p>Genreskrivning-opbygning</p> <p>Faglig skrivning</p> <p>Læs på, mellem og bag linjerne</p> <p>Forståelsen af grammatisk tegnsætning, morfologiske og syntaksiske i forbindelse</p>	<p>Snakker om et konkret emne. Herefter undersøgelse af emnet og historie skrivning. De fletter deres egen viden og selvforståelse ind</p>	<p>Dette skal der være fokus på senere på året på grund af Corona</p> <p>Gentaget læsning (Fælles tekster)</p> <p>Prosodi</p>	<p>Bookbites og forfatterbesøg (Aflyst)</p> <p>Snakker om forfattere og tekster</p> <p>Frontread</p>	<p>Vi snakker om hvad ord betyder. I forbindelse med læsebånd, Fandango og Faglig læsning</p>	<p>Stavning i forhold til deres tekster, Clio retskrivning</p> <p>Forståelsen af det grammatiske, morfologiske og syntaksiske i forbindelse med tekstarbejdet og med</p>	<p>Madopskrifter, faglige tekster, skønlitterære tekster, digte, avisartikler, reklamer</p> <p>Tekstanalyse Rollespil</p> <p>Litteraturarb.: Multimodale Billedanalyse</p>	<p>Stimulering, guidning og stilladsering af det talte og skrevne sprog</p> <p>Respons, vurdering og evaluering</p> <p>Berettende, argumenterende og instruerende tekster</p>

	med tekstarbejdet og fra fælles læste tekster		(oplæsning med indlevelse)			udgangspunkt i fælles læsetekster, elevtekster ...		
--	--	--	----------------------------------	--	--	---	--	--

Evaluering

For Ullits Skoles vedkommende anvender vi den lokale testplan der tager udgangspunkt i Vesthimmerlands Kommunes testplan af 2018 - 2022 og for Børnehuset Fjorden anvendes kompetencehjulet.

Der vil være minimum være to samtaler mellem pædagog/læreren, lederen og læsevejlederen i løbet af skoleåret.

For Børnehuset Fjorden:

Der vil i Børnehuset Fjorden blive lavet kompetencehjul på alle børn to gange årligt. 70% af alle børn skal ligge på gennemsnittet eller over, ellers skal der laves en handleplan på hvordan gruppen skal arbejde med sprog og kommunikation. De børn der ligger under gennemsnittet skal der i samarbejde med talepædagog, læsevejleder, forældre og Børnehuset Fjorden laves en individuel handleplan for.

Gennemgang af literacyskemaet og evt tilrettelser jvf kompetencehjulet / det enkelte barn.

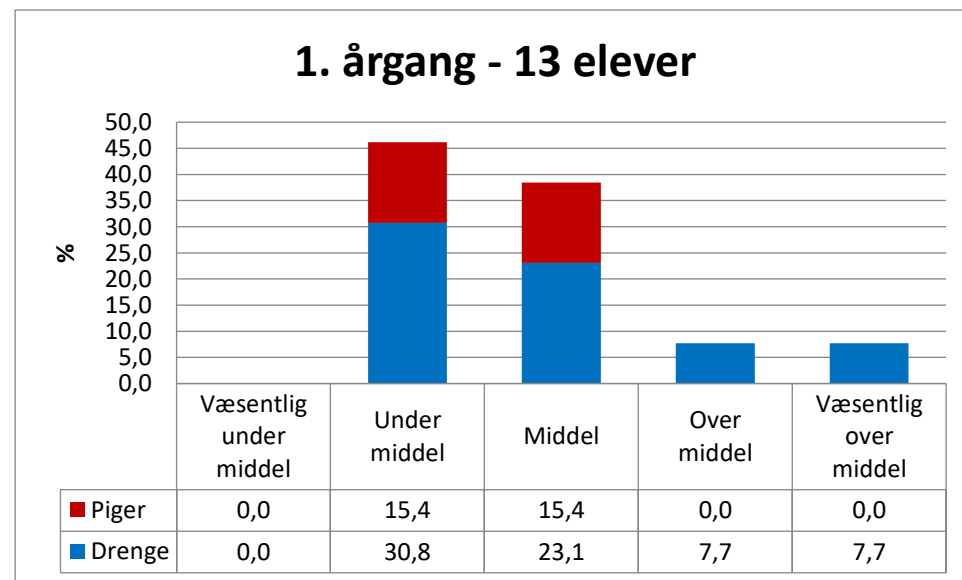
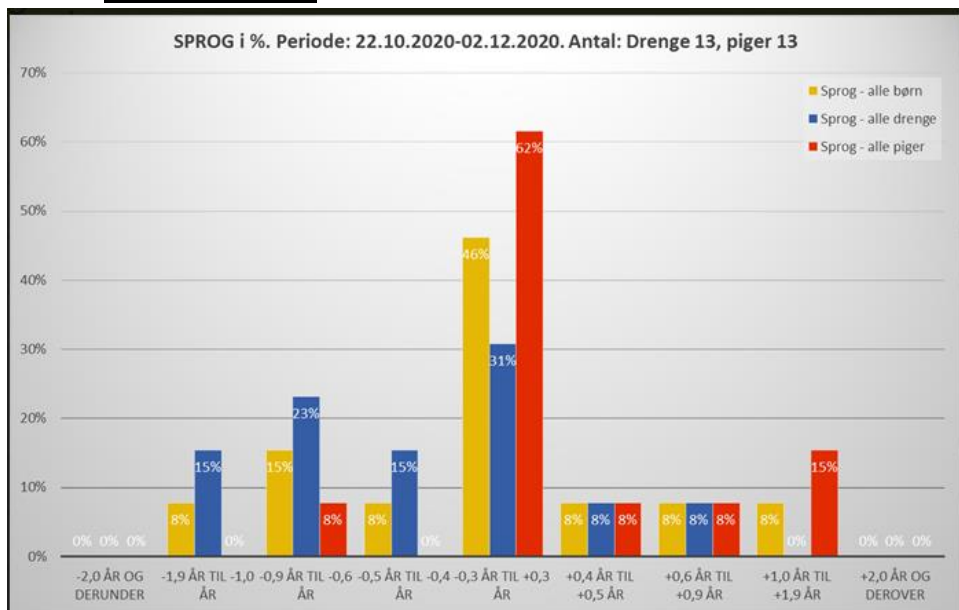
For skolen:

For samtalen vil det være godt at den enkelte lærer har følgende klar til samtalen om klassen / den enkelte elev, hvis der er behov for konkrete indsatser eller vejlederstøtte:

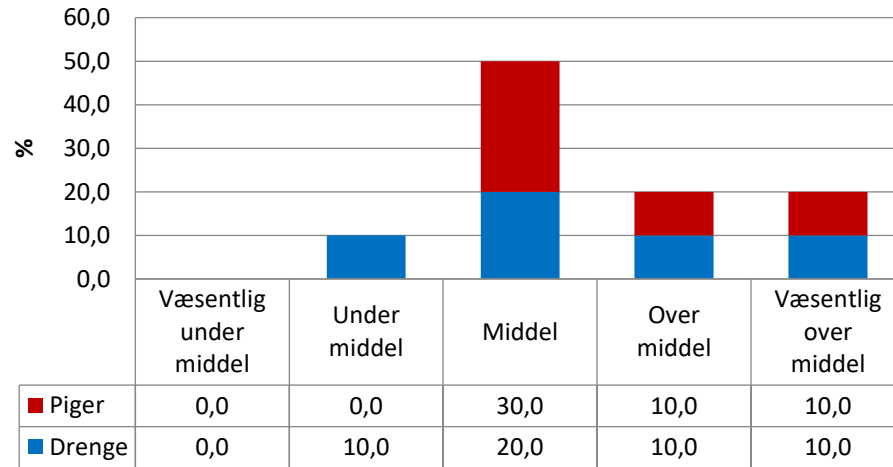
- Klasseoversigt på elevernes hastighedsprøve (Gertrud M. R. Brandt)
- evt Hogrefe test for læsning og stavning.

Til samtalen vil vi sammen gennemgå literacyskemaet og for evt. tilrettelser jvf årsplanen / den enkelte elev.

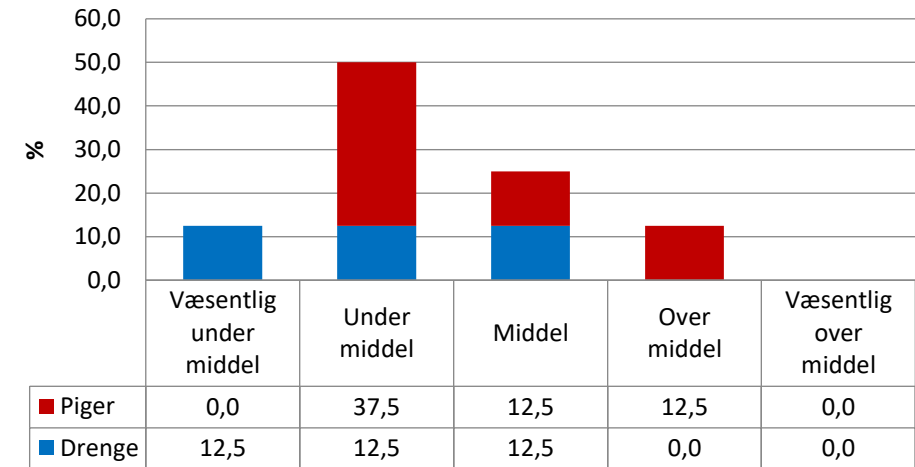
BILAG 1: Baseline 2019/2020

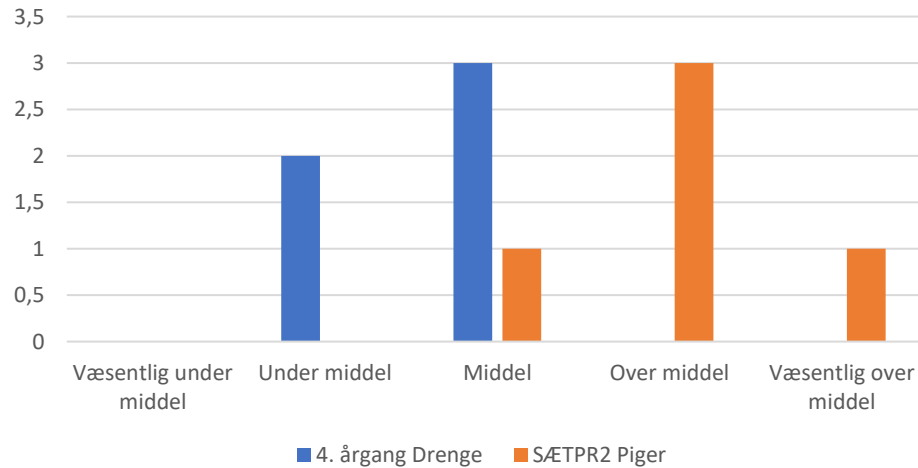
2. årgang - 10 elever

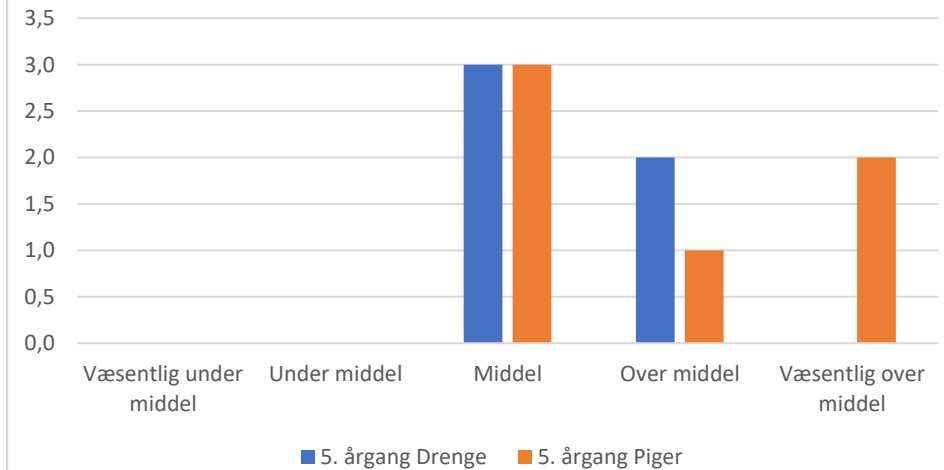
3. årgang - 8 elever

4. klasse 2019-2020 - Sætningsprøve 2

5. klasse 2019-2020 - Tekstlæseprøve 6

0,0 20,0 40,0 30,0 10,0 0,0 0,0 54,5 27,3 18,2

BILAG 2:

Det anbefales at der med jævne mellemrum tages individuelle læsehastighedsprøver (Gertrud M. R. Brandt), hvor læreren får mulighed for at vurdere elevens læseforståelse og dennes basale læsefærdigheder ud fra de daglige tekster og ikke mindst få indsigt i elevens læsestrategi af ukendte ord.

Gertrud M. R. Brandt: **Læsehastighed for fagtekster (ny og ukendt tekst)**

Klasse	Alderssvarende let tekst / fagtekst
1. - 2. klasse	100 / 60 ord pr minut
2. - 4. klasse	150 / 100 ord pr minut
5. - 6. klasse	200 / 140 ord pr minut
7. - 9. klasse	250 / 170 ord pr minut

Forventede oplæsningshastigheder af ukendt tekst - antal ord pr minut

(røde tal viser - hvad cirka halvdelen af klassen burde kunne læse af ord pr min.)

Klassetrin	Efterår	Vinter	Forår
1.			24 - 60 - 91
2.	36 - 50 - 84	59 - 84 - 109	72 - 100 - 124
3.	59 - 83 - 104	79 - 97 - 137	91 - 112 - 139
4.	75 - 94 - 125	95 - 120 - 143	105 - 133 - 160
5.	87 - 121 - 153	109 - 133 - 160	119 - 146 - 169
6.	112 - 132 - 159	116 - 145 - 166	122 - 146 - 173
7.	102 - 128 - 156	109 - 136 - 165	124 - 151 - 177
8.	106 - 133 - 161	115 - 146 - 173	124 - 151 - 177

BILAG 3

Literacy som ikke er et nyt begreb eller fænomen, er efterhånden ved at finde sin plads i arbejdet med børnehavebørns sprogudvikling (early literacy) og elevernes skriftsprogsudvikling i folkeskolen.

Unescos internationale definition på literacy (2004): "Literacy is using printed and written information to function in society, to achieve one's goals and to develop one's knowledge and potential." - hvilket betyder at læsning og skrivning er to sider af samme mønt. Det ene kan ikke udelukke det andet.

Ehris læsesyn er at læsning er en kompleks færdighed. Ehris interaktive læsemodel viser kompleksiteten af læsefærdigheden og danner grundlag for vores forståelse af, hvad læsning er.

Ehris interaktive læsemodel

Merete Brudholms læseforståelsesmodel

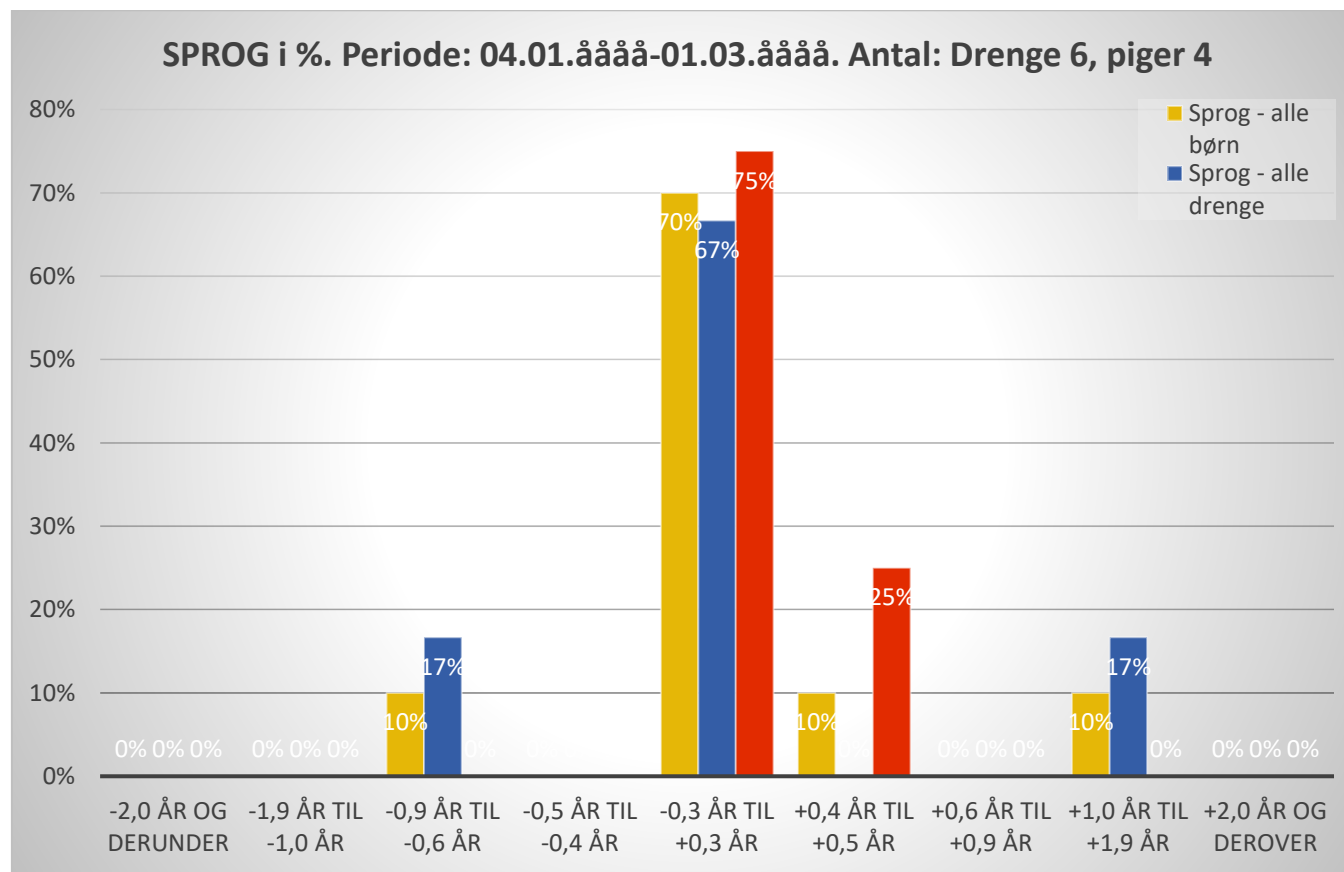

Læseforståelsesmodellen viser at der er forskellige delfærdigheder, såsom sproglige færdigheder, kognitive færdigheder og specifikke færdigheder.

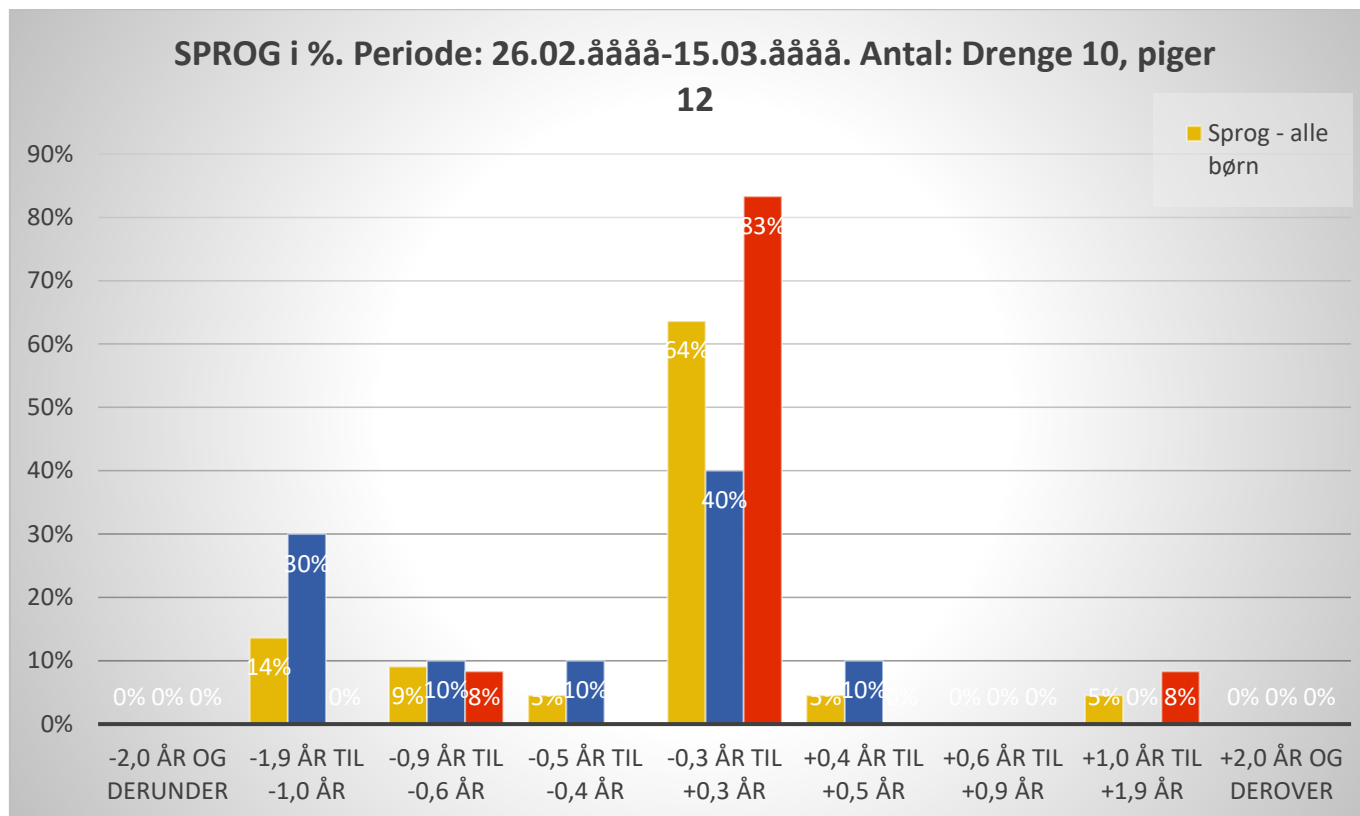
Begge modeller delfærdigheder skal både interagerer med hinanden og parallelt med hinanden, således at eleverne udvikler en arbejdshukommelse og udviser motivation, opmærksomhed og opgavens formål.

Evaluering i Børnehuset Fjorden marts 2022

Læsevejleder deltog i p-mødet d. 24. marts hvor vi gennemgik og evaluerede vores læsepolitik.

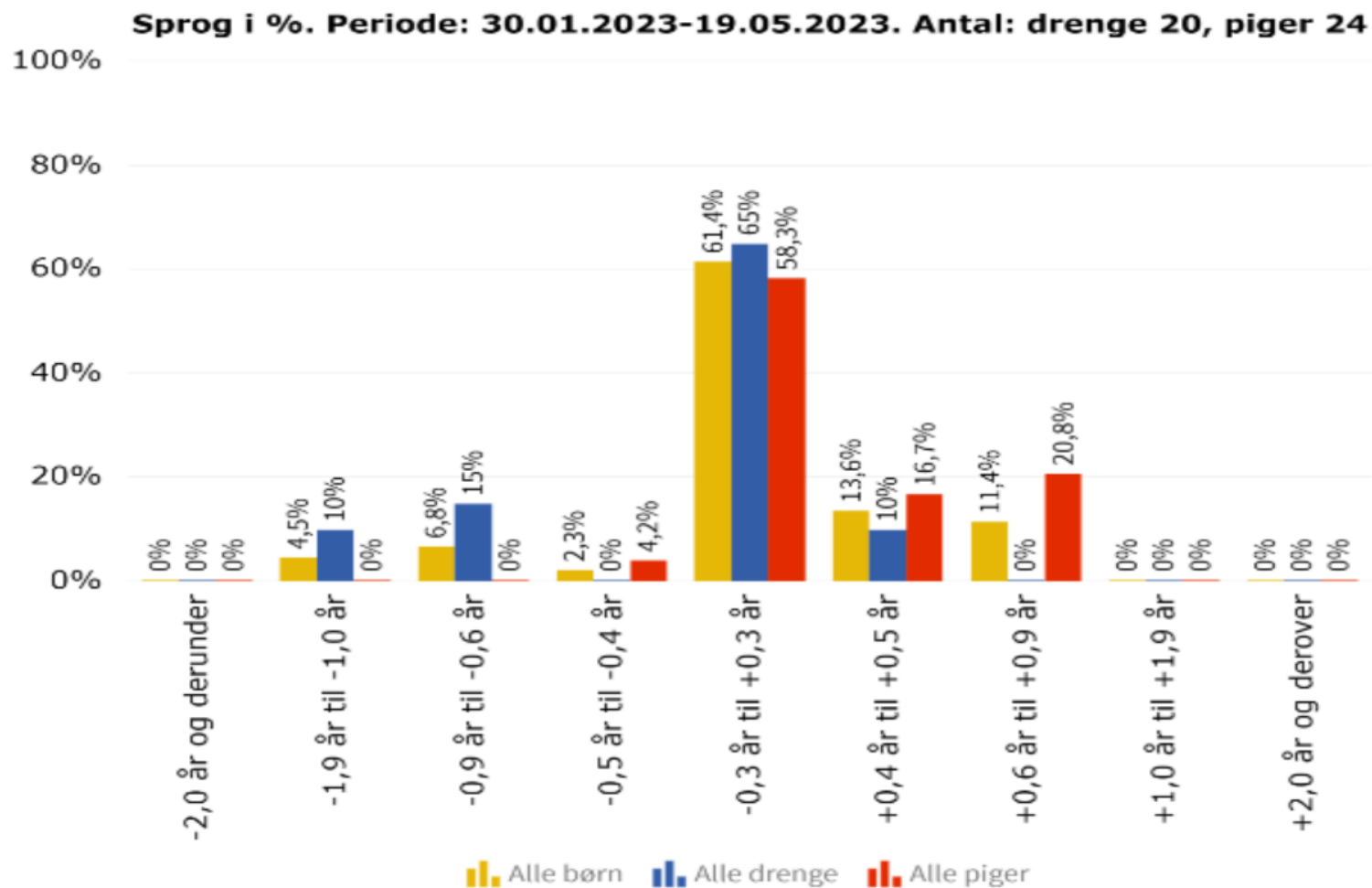
90% af vores vuggestuebørn er på gennemsnittet eller over deres alder. Ingen to sproget børn ligger under deres alder

I børnehaven er der 74%, svarende til 16 børn, ligger på gennemsnittet eller over deres alder. Det er en stigning på 4 %, men de børn der ligger over gennemsnittet er faldet, og det er selvfølgelig et opmærksomhedspunkt.

26% ligger under svarende til 6 børn. Der er lavet handleplan på et barn, og de øvrige 5 vil der blive arbejdet med i forhold til deres kommunikation.

Evaluering af læsepolitikken maj 2023 vedr. sprog i kompetencehjulet

2022

-1,9 år - -1,00 år =14%

-0,9 år—0,4 år = 14%

-,03 år-+0,3 år = 64%

+0,4 år-+0,5 år= 5%

+1,0 år-+1,9 år= 5%

2023

-0,9 år- -0,4 år=9,7%

-0,3 år - +0,3 år= 63%

+0,4 år- +0,5 år=14 %

+0,6 år - +0,9 år= 12,2%

- Vi har rykket 16% fra middel til god
 - Der er ingen børn i -1,9 år
 - Dog heller ingen i +1,9
 - 85% af alle børn ligger på gennemsnittet eller over, det er en stigning på 3% fra sidste gang.
- 13% er under middel, det er 6 børn,

